

Complexnummer: 512514

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Jelte Binneshûs

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

512515, 512516

Woonplaats

Oentsjerk

Gemeente

Tytsjerksteradiel

Provincie

Fryslân

Locatie van het hoofdobject

Rengersweg 53, 9062 EC te Oentsjerk

Complexomschrijving

Inleiding

Het complex bestaat uit een WOONHUIS met KOETSHUIS uit 1909. Het woonhuis in eclecticismische trant met Art Nouveau detaillering, met daarachter het koetshuis, staat in het centrum van het dorp Oentsjerk en is ontworpen door de lokale architect B.R. de Jong, in opdracht van de hereboer Jelte Binnes van der Meer. Het huis staat met de voorgevel op het oosten aan de weg, met als erfscheiding aan de voorzijde een eenvoudig smeed- en gietijzeren hekwerk met kuifjes. Van een dakkapel aan de voorzijde zijn een gebroken fronton en vleugelstukken aan weerszijden nu verdwenen.

Waardering

Het woonhuis met bijbehorend koetshuis te Oentsjerk is van algemeen cultuur- en architectuurhistorisch belang:

- vanwege de bouwstijl, waarin Eclectische en Art Nouveau elementen zijn toegepast;
- vanwege de vrij hoge mate van gaafheid van exterieurs en interieurs;
- als karakteristiek voorbeeld van een rentenierswoning;
- vanwege de beeldbepalende functie voor het aanzien van Oentsjerk.

Monumentnummer*: 512515

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	14 september 1999
Kadaster deel/nr	82796/174

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Oentsjerk	Tytsjerksteradiel	Fryslân

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Oentsjerk	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Giekerk	C			2014

*Omschrijving***

Omschrijving

Het WOONHUIS van één bouwlaag op rechthoekige plattegrond met afgesneden hoeken heeft een afgeknot schilddak gedekt met zwarte Lucas IJsbrandspannen en aan de bovenzijde voorzien van een geprofileerde lijst. Kleine houten dakkapellen met pilasters en frontonbekroning in de zijschilden van het dak. De gevels zijn opgetrokken in bruine baksteen boven een in blokken gepleisterde plint.

De symmetrische voorgevel heeft een middenrisaliet en speklagen die net als de doorlopende onderdorpels van de vensters wit geschilderd zijn; houten fries onder een uitkragende kroonlijst; eenvoudige houten attiek. De wanden van de segmentboogportiek in het middenrisaliet zijn betegeld en op het tongewelf is een hemel met wolken geschilderd. De governiste eikenhouten dubbele paneel deur is rijk gedecoreerd en heeft een segmentboogvormig bovenlicht. Aan weerszijden van de entree aan elke kant drie vensters met bovenlicht onder segmentboog strekken met gepleisterde en geschilderde aanzet- en sluitstenen; in de boogtrommels en op een gepleisterd veld boven de portiek Art Nouveau stucdecoraties. Boven de entree is een gemetselde kajuit met witte speklagen onder plat dak met kroonlijst. De vensterpartij met openslaande ramen heeft een segmentboog strek.

In de zijgevels van het huis bevinden zich blinde vensterpartijen met dezelfde detaillering als in de voorgevel. Tegen de achtergevel staat een met zink beklede luifel op houten kolommen waaronder openslaande paneeldeuren.

Het INTERIEUR van het huis is nog grotendeels intact. Het plafond van de gang heeft een rozet van houtsnijwerk en is met geometrische patronen beschilderd; in de voorkamers plafonds met geometrisch geprofileerd lijstwerk, zwart marmeren schoorsteenmantels en gedeeltelijk vensterbanken en luiken.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

Het woonhuis uit 1909 is van algemeen cultuur- en architectuurhistorisch belang:

- vanwege de bouwstijl, waarin Eclectische en Art Nouveau elementen zijn toegepast;
- vanwege de detaillering in ornamentiek;
- vanwege de vrij hoge mate van gaafheid van zowel in- als exterieur;
- vanwege de beeldbepalende functie voor het aanzien van Oentsjerk.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 512516

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	14 september 1999
Kadaster deel/nr	82797/20

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Oentsjerk	Tytsjerksteradiel	Fryslân

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Oentsjerk	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Giekerk	C			2014

*Omschrijving***

Omschrijving

Het KOETSHUIS behorend bij het renteniershuis uit 1909, is opgetrokken in gele baksteen met rode bakstenen sierbanden en lisenen, op rechthoekige plattegrond. Het huis staat onder een zadeldak gedekt met zwarte Friese golfpannen; topgevel aan de voorzijde met geschulpte windveer en makelaar; een roosvenster met radialen in de geveltop; een opgeklampte deur en een getoogd negenruitsvenster onder segmentboog strekken van rode baksteen. In de zuidgevel dubbele opgeklampte inrijdeuren en een opgeklampte deur naar de paardestal; daartussen een klein getoogd vierruits venstertje in de liseen. De noordgevel is blind.

Waardering

Het koetshuis te Oentsjerk uit 1909 behorende bij de rentenierswoning, is van algemeen belang:

- als essentieel ruimtelijk-functioneel onderdeel van het complex;
- vanwege de verzorgde vormgeving;
- vanwege de redelijke mate van gaafheid van het exterieur.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen	Opslag	Koetshuis (G)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument